

Čo Boh spojil, človek nech nerozlučuje!

Sławomir Skiba

23. novembra 2020 ✝ Cirkev ✝ Manželstvo

Jedna z najväčších plág, ktoré s čoraz väčšou intenzitou pustošia naše rodiny, sú neposvätené zväzky, rozpady manželstiev a rozvody. Ak sa aj niekoho z nás netýka tento problém, pretože vďaka Bohu ani on sám, ani nikto z jeho najbližších nezostal opustený svojím manželským partnerom, alebo sám nerozbil manželstvo, tak istotne poznáme veľa takých prípadov z bližšieho či vzdialenejšieho okolia. Hľadiac na našu spoločnosť, ktorá sa ešte v značnej väčšine hlási ku Katolíckej cirkvi, je skutočne ťažké pochopiť, ako sa môžu ľudia chodiaci každú nedeľu do kostola, pristupujúci často k sviatostiam spovede a svätého prijímania zmieriť s tým, aby ich najbližší – deti či príbuzní, žili v cudzoložných zväzkoch, či rozbíjali vlastné manželstvá. Môžeme azda ľuďom, ktorých manželský partner opustil povedať s čistým svedomím „ty máš tiež právo na šťastie“ – zmieriť sa s tým, že vstúpiť do hriešneho zväzku?

Tragédia rozvedených

Drahí čitatelia, autor tohto textu nemieni ani v najmenšom teoretizovať, ako by sa niektorým mohlo zdať, bezducho moralizovať či snáď dokonca fňukať. Chce jednoducho poukázať na jemu i vám známe následky tragédie osôb vylúčených z možnosti pristupovania k sviatostiam z príčiny zotrývania v neposvätených zväzkoch.

Scenár rozpadu je obvykle podobný, na vine môžu byť obe strany a časom jedna z nich viac. Spočiatku môže ísť o nedostatok vzájomnej starostlivosti, vznik egoistických požiadaviek – „veď aj ja chcem niečo od života“, neskôr sa môžu dostaviť z toho vyplývajúce zrady. Nejde nám tu však o podrobné rozoberanie každej možnej situácie a hľadanie vinníka zničeného zväzku. Každý z nás by mohol vyrozprávať mnoho takých príbehov z vlastnej skúsenosti, ale nie sme tu na ich rozoberanie. Aby sme však predsa len iba neteoretizovali, uvediem konkrétne situácie a poslúžim si pre tento účel príkladmi z pastoračnej praxe kňaza a spisovateľa Tihamera Totha, ktorý takto opisuje jedno zo svojich stretnutí:

Rozprával som sa so ženou, asi štyridsaťročnou. Spočiatku si ešte držala odstup, ale ako sme sa blížili ku koncu rozhovoru, tak jej rečou prenikal usedavý plač.

– Som už dvadsať rokov vydatá, sme katolíci, vždy sme spolu chodili na spoveď a na prijímanie. Máme štyri deti, najstaršie má 16 rokov, najmladšie 6. Počas sedemnástich rokov som bola so svojím mužom šťastná. Pred tromi rokmi mu prišla do cesty pekná slečna, jeho účtovníčka z úradu; od tých čias bol ako vymenený. Stal sa hrubým, nervóznym, zanedbáva rodinu, večer býva málo doma. Dlhý čas som to trpela, nie kvôli sebe, ale kvôli deťom. Len Boh vie ako som trpela a plakala po celý ten čas – ale ďalej to už nevydržím. V týchto dňoch som sa dozvedela celú pravdu a on sa mi tiež priznal. Bol veľmi rozrušený a sľúbil nápravu – ale ja to už nedokážem zniesť, rozvediem sa s ním!

A sprudka tečú slzy biednej ženy...

Či môže niekto poprieť, že tá žena je poľutovaniahodná, neuznať, že život ju obťažil ťažkým krížom? Napriek tomu ju musím prehovoriť, aby sa nerozvádza, musím ju naviesť na najväčšiu obeť, akú môže Boh žiadať od človeka na zemi, ale musím ju presvedčiť, lebo niet lepšieho riešenia.

– Tak vy sa idete rozvádzať..., v podobných prípadoch povoľuje Cirkev odluku, takzvanú „od stola a od lôžka“, čiže povolenie k zrušeniu prísahy, ktorú manželia skladali v čase sobáša, že do smrti budú spolu. Takú odluku môžete získať – prirodzene, nové manželstvo je vylúčené!

– No to ani vo sne! Toho mám už dosť! Za nič na svete sa nevydám po druhý raz!

– Jednako vám radím zamyslieť sa nad tým, čo sa chystáte urobiť a či si uvedomujete všetky možné následky. Predovšetkým myslite na svoju dušu. Teraz ste skutočne presvedčená, nepochybujúc ani na chvíľu, že to môže byť aj inak, že budete žiť striedmo, do čoho je zarátané aj vyhýbanie sa mužom, ale nezabúdajte, že je to veľmi ťažké! Budete pokúšaná rôznymi myšlienkami: „Si mladá a nevzdáš sa predsa života.“ Odoláte týmto pokúšeniam?

– Budem sa často spovedať a chodiť na prijímanie, určite všetko dobre dopadne.

– Samozrejme. Týmto spôsobom si môžete uchovať svoju dušu na poriadku. Ale či ste premýšľali čo sa stane s dušou vášho muža?

– On ma už nezaujíma. Opustil ma a vedome sa vydal na cestu hriechu.

– Avšak, ak by ste mu prepáčili a zabudli na to čo bolo, tak by sa napravil. Ale ak sa rozídete, necháte ho v priepasti, v ktorej môže zahynúť.

– Prosím vás – či môžem zabudnúť na takú nepravosť...?

– Prirodzene, že nie. Nie vždy sa podarí vymazať z pamäti príkoria a zabudnúť, ale je možné mať úmysel to zmeniť a chcieť zabudnúť na príkoria! Je možné odpustiť viny svojmu blížnemu. A to som ešte nespomenul najväčšiu zodpovednosť, dobro detí, ktorých výchova bude sťažená, ak sa rozídete.

– Tak o tom ešte popremýšľam. Len s ohľadom na deti som to doteraz trpela.

– Urobte to pre ne aj do budúcnosti! Lebo určite nechcete, aby boli sirotami už počas vášho života. Nedovoľte zničiť ideály ich mladých duší. Nedovoľte aby na nich dopadla strašná tragédia, aká postretne deti rozvedených manželov, že by upadli morálne.

zdroj: PickPik

– Počujem – píše ďalej Tihamer Toth – ako sa niektorí z vás stavajú na stranu tejto ženy, o ktorej hovorím a pýtajú sa: „Nerozumiem, kvôli čomu sa taká nešťastná a nevinná osoba nemôže znovu vydať? Prvé manželstvo sa jej nevydarilo, nebola v ňom šťastná. Kvôli čomu sa nemôže vydať za niekoho iného? Či nemá právo na šťastie?“

– Človek často počuje námietky tohto druhu. Mnohí si ani neuvedomujú v akom protiklade ku kresťanstvu sú reči toho druhu. Samozrejme, kresťan má právo na šťastie, ale je povinný hľadať ho v súlade s Božou vôľou a nie proti nej. Vôľa Božia v tomto prípade, ako aj vo všetkých ostatných, je zhodná so záujmom spoločnosti a s dobrom celku. Spoločenský záujem a dobro celku je nadradené šťastiu jednotlivca, jeho záujmom a utrpeniu. „Čo ma je po záujme celku? – vravia rozhorčene ľudia, „starám sa o vlastné záujmy!“

Zle hovoríte, bratia! Či v čase vojny, pre dobro vlasti nemusí ísť na front každý muž schopný služby? Či vtedy je možné sa vyhovárať: „Čo ma je do záujmu celku? Utečiem z frontu!“ Takisto nie je možné hovoriť: čo ma je do záujmov celku, dezertujem z frontu rodinného života!

Dezercia z manželstva a vzbura rozvedených

Bohužiaľ, je mnoho tých, ktoré dezertujú a zanechávajú svojich manželov a zároveň nevinné deti, ktoré nie sú schopné pochovať v sebe tú bolestnú rozorvanosť, ktorá zostane v ich dušiach, myslení ako znamenie na celý život a môže ich doviesť k životným tragédiám...

Ako zachovať ich správne myslenie a vychovať ich v katolíckej viere a učení o nerozlučnosti manželstva a svätosti rodiny, ak ich vlastní rodičia sú pre nich zlými príkladmi a nevedia ako sa v tom všetkom vyznať a ako podeliť lásku medzi rozvedenú matku a otca. Zároveň ich rodičia vstupujú do nových zväzkov, súc pritom v nerozlučiteľnom posvätnom zväzku manželstva, uzatvárajú si tak cestu ku sviatostiam, nemôžu, ak aj trochu dbajú na náboženskú výchovu detí, pristúpiť k svätému prijímaniu počas ich prvého svätého prijímania svojej dcéry alebo syna. A nasleduje len bolesť.

Ak z nových zväzkov prichádzajú na svet deti, ako môžu rodičia žijúci v neposvätených zväzkoch, neoprávnení žiadať o krst pre svoje dieťa, v zhode s cirkevnými prikázaniami, vychovávať tieto deti v katolíckej viere? Oni predsa nežijú plnohodnotný život v Cirkvi, nemôžu prijímať sviatosti. Ich biedna myseľ, ak už nezostali úplne otupení, zmieta sa v bolestiach pochybností. Aby ich prehlušili, hľadajú útechu v nových zážitkoch: zahraničných zájazdoch do exotických krajín, dovolenkách mimo domova, lahodných pocitoch a zábavách. Svojím nemenným učením a samotnou svojou existenciou im svätá matka, Katolícka cirkev stále pripomína: navráťte sa a skončujte s hriechom, v ktorom zotrúvate, lebo nenájdete šťastia a vaše duše sú v smrteľnom nebezpečenstve a nevíete dňa ani hodiny!

A vtedy sa zrodí vzbura rozvedených, vychádzajúca na povrch v ich obvineniach, toľkokrát vyslovovaných pri rôznych stretnutiach, v televíznych programoch, publikáciách a útokoch na Cirkev. Počujeme zo všetkých strán: Tá Cirkev stále trvá na stredovekých zásadách! Kedy konečne kňazi pochopia, že treba ísť s dobrou?! Aký nedostatok milosrdenstva! A ten alebo tamten kňaz sám hreší a mňa bude poučovať? Pán Ježiš povedal, že kto je bez hriechu, nech prvý hodí kameňom! A nakoniec nehynúce: „Každý má právo na šťastie!“

O takýchto postojoch hovorí ďalej aj otec Tihamer Toth, ktorý opisuje pekný rozhovor:

Poznáme názory tohto druhu: „Neslýchané, čo si tá katolícka Cirkev vymýšľa! Bola som na spovedi a kňaz mi nedal rozhrešenie! Kristus neučil ukrutnosti tohto druhu! On odpustil hriechy aj padlej neviestke... Kde je tu Kristovo milosrdenstvo...?“

Týmto spôsobom kričí na mňa s rozhorčením pekná pani a ledva ma pripustí k slovu.

– Prepáčte, ale „nedostať rozhrešenie“ to je tak strašná vec a veľký trest, že každý spovedník ju udeľuje len vo výnimočnom stave. Ak ste nedostali rozhrešenie, tak k tomu musel mať veľmi vážnu príčinu...

– Aká príčina? Pri spovedi som priznala, že som odišla od muža a žijem teraz s druhým.

– Tak vidíte pani, že sa neprávom rozčuľujete nad spovedníkom. Žiaden spovedník na svete by vám nemohol dať rozhrešenie.

– A to už prečo? A ak ľutujem svoje hriechy? Či Kristus neodpustil padlej neviestke?

– Už druhýkrát sa dovolávate hriechnej neviestky! Ak by ste poznali ten príbeh z Písma svätého, tak by ste vedeli, že ten prípad sa nezhoduje s tým vašim. Či neviete, čo povedal Kristus neviestke, keď jej odpustil hriechy? „Choď a viac už nehreš“ (J 8, 11). Príkaz nápravy je podmienkou rozhrešenia. „Viac už nehreš!“ Padla si, bola si slabá, ale sľubuješ, že už to viac neučiníš. Ak sa nechcete napraviť, tak nemôžete dostať rozhrešenie. Nielen kaplán, ale ani Kristus by vás nemohol rozhrešiť, pretože žijete s mužom, aj podľa Krista nie je vašim manželom a vaše spolužitie je neustálym smrteľným hriechom. Posúďte sama, ako môže dostať rozhrešenie ten, kto hovorí: „Často som hrešila a prosím o odpustenie, ale budem aj ďalej žiť týmto spôsobom...“

– Tak nemôžete hovoriť. Odkiaľ kňaz vie tak naisto, že pre Krista nie je ten druhý mojím mužom?

– Odkiaľ? Od samotného Krista. Buďte taká láskavá, vráťte sa domov, prečítajte si v štvrtej knihe evanjelia podľa sv. Jána rozhovor Krista so Samaritánkou pri studni Jakubovej. Tá žena už žila so svojím šiestym mužom. Ježiš jej povedal: „Choď, zavolaj (aj) muža a príď sem!“ Žena mu odpovedala: „Nemám muža.“ Ježiš jej povedal: „Pravdu si povedala, že nemáš muža! Mala si piatich mužov a ten, ktorého máš teraz, nie je tvojím mužom. Toto si pravdivo povedala.“ (J 4, 16-18)

Tu sa moja známa akoby na chvíľu zarazila a uznala svoj blud. Pozrela sa neisto pred seba a ticho zašepkala:

– Ale čo mám robiť? Či mám zanechať druhého muža...?

– Sama ste prišli na jediný možný spôsob nápravy.

– Nie, to je vylúčené – zvolala vzdorovito – Už desať rokov žijeme spolu. To je nemožné! Chcem sa len vyspovedať! To nie je možné?!

– Nie, to nie je možné!

– To je ukrutnosť! Katolícka Cirkev zhynie, ak bude trvať na svojich neblahých zásadách. Som pripravená opustiť Cirkev.

– Kvôli čomu chcete opustiť Vieru? Kvôli tomu, že Cirkev tak rozumne stráži Kristove učenie? Nie je váš odpor podobný odporu malého žiacka, ktorý v zlosti hovorí svojmu prísrnemu učiteľovi: „Tak a teraz, aby som vás nazlostil, tak vám neuverím, že dva a dva sú štyri!“ Je pravdou, že z dôvodu cirkevných prikázaní

trpí veľa ľudí, ale podstatné nie je to, či je zásada tvrdá alebo nie.

– A čo teda je podstatné?

– Podstatné je, či je zásada pravdivá a správna! Či jej zachovávanie je Božím príkazom, či je nevyhnutným základom spoločenského života, či je zárukou rozvoja kultúrneho života a podstatou všeobecného dobra. Ak je to tak a nezhoduje sa to s rozlučiteľnosťou manželstva, tak v tom prípade treba vytrvať pri tej zásade, aj keď by bola zdrojom utrpenia a tragédie jednotlivcov.

Tu žena vstáva a odchádza zdesená, vraviac, že teraz už naisto opustí Vieru. Cirkev smutne za ňou hľadá, tak ako Kristus hľadel na učeníkov, ktorí Ho opustili (J 6, 67), ale v tomto prípade Cirkev takisto nemôže zmeniť ani jedno písmenko z Jeho učenia, ako ani Kristus nevzal späť ani jedno slovo...

zdroj: Pxhere

Či aj vy chcete odísť?

Drahý čitateľ, v nejednom z nás, v ľuďoch krehkej a malej viery, už sa možno rodí v takej chvíli pokušenie, akému podľahla časť učeníkov Pána Ježiša, keď povedali: „Tvrdá je to reč! Ktože ju môže počúvať?“ (J 6, 60) a vraviac to, opustili Spasiteľa a už za ním viac nechodili. Zvyšným dvanástim Pán Ježiš položil jednoznačnú otázku, nútiac ich do odvážneho a rozhodného postoja. Tá otázka je kladená aj nám a Pán od nás očakáva jasnú odpoveď: „Či aj vy chcete odísť?“ Našou odpoveďou musí byť odpoveď tých, čo verne stoja pri našom Majstrovi: „Pane, a ku komuže pôjdeme? Ty máš slová života večného.“ (J 6, 68)

A ak sme už vytrvali pri našom sladkom Spasiteľovi, premýšľajme moji drahí, či sme aj my samotní neovplyvnili, nedaj Bože, rozhodnutie niekoho o rozvode? Či sme vraviac niekomu: „Ty máš tiež právo na šťastie!“, neovplyvnili niekoho rozhodnutie o vstupe do hriešneho zväzku? Či majú príležitosť odhovoriť niekoho od rozvodu, skúsili sme to urobiť? Či s mlčaním sme hľadeli, ako naši blízni vstupujú do neposvätených zväzkov a žiadnym spôsobom sme ich nenapomínali, ale naopak považovali sme taký „zväzok“ za čosi normálne? A možno ešte našou účasťou na tzv. civilných sobášoch, keď sme vedeli, že pár stojaci pred úradníkom si nemôže nič sľubovať, lebo ich predošlé posvätené zväzky trvajú naďalej, nestali sme sa, odobriac tento hriešny zväzok, spoluvinníkmi svojou účasťou a spečatením?

Či sme sa tým pádom nestali spoluvinníkmi cudzieho hriechu, ktorý zaťažuje naše svedomie? Musíme vskutku urobiť všetko, aby sme, pamätajúc na naše povinnosti milosrdenstva voči duším iných, napomínali tých, ktorí upadli do hriechu. Musíme odhovoriť od hriechu tých, ktorí ho plánujú a naším postojom ukázať, že hriech nemôžeme nikdy akceptovať, aj keby nás postihlo nepochopenie, znevažovanie a zavrhnutie od najbližších. Nemôžeme poľaviť a dopustiť, aby aj kvôli nášmu laxnému postoju naši blízni uvrhli svoje duše

do večných múk. Vždy máme povinnosť bojovať o ich duše, ktoré sa časom iba vďaka našim modlitbám a zásahu Božej lásky obrátia aspoň na smrteľnej posteli a dosiahnu tak odpustenie hriechov. Musíme pamätať aké konečné šťastie hľadáme a aké šťastie si želáme pre tých, s ktorými žijeme. Večné, ničím neskalené šťastie, či to časové a porušené, ktoré môže za "priaznivých" okolností trvať niekoľko desiatok rokov, ale môže sa aj vďaka chorobe či úrazu skončiť za rok, mesiac, zajtra či ešte skôr? Čo sa stane s dušou, ktorú s Božou pomocou nevytrhneme z temnoty hriechu a v takom stave opustí svet...?

Ak by sa ešte niekto zdráhal, myslieť si aká príliš zaväzujúca a náročná je naša svätá a jediná katolícka viera, nech si pripomenie slová Pána Ježiša, ktorý vytrpel za nás, sám súc nevinným, nevýslovné muky ukrižovania a odovzdal v krvavej obete kríža samého seba: „Ak ma chce niekto nasledovať, nech zaprie sám seba, nech vezme svoj kríž a nasleduje ma. Moje jarmo je sladké a bremeno ľahké.“ Jeho bremeno je ľahké, ak sa nesie s pomocou posvätnej lásky, tej ktorá vyviera zo sviatosti manželstva, dávajúc nám silu k vzájomnej znášanlivosti a službe v milosti. Táto láska musí byť neustále udržiavaná skrze modlitbu, najlepšie spoločnú, skrze Svätú omšu a tiež časté prijímanie sviatosti spovede a Božieho Tela.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/co-boh-spojil-clovek-nech-nerozlucuje/>